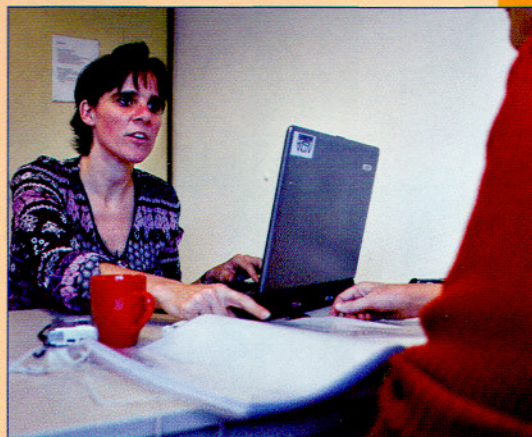

Hartslagfrequentie als onderzoeksbaken

Brenda Penninx start met haar Vidi-subsidie een grootschalig onderzoek naar een gezamenlijke oorzaak van depressie en angst, en hart- en vaatziekten. Ze verdenkt een tweekoppige draak: hoge gevoeligheid voor stresshormonen en weinig variatie in hartslagfrequentie.

Dat er een link bestaat tussen depressie/angst en hart- en vaatziekten vermoeden medici en psychologen al langer: beide aandoeningen komen relatief vaak bij dezelfde mensen voor. Bovendien hebben sommige mensen met hart- en vaatziekten en gedeprimeerden vaak hoge concentraties stresshormonen in het bloed. Penninx: "De stressregulatie vanuit het brein speelt een hoofdrol." Bij stress regelen de hersenen dat er stresshormonen vrijkomen, zoals cortisol. Voortdurende blootstelling aan veel cortisol kan de bloedvaten doen dichtslibben. Bij depressieve patiënten speelt mogelijk ook verhoogde hartslagfrequentie een rol. Penninx: "Versnelde hartslag kan op eigen houtje ook een verhoging van stresshormonen veroorzaken, en daarmee bijdragen aan angstgevoelens én hart- en vaatziekten".

Dat zelfversterkende effect komt niet alleen door gevoeligheid voor stresshormonen; Penninx vermoedt ook een defecte fijnregulatie bij depressieve en angstige patiënten. "Hersengebieden die de hartslag regelen, zijn namelijk ook gevoelig voor stresshormonen. Zonder fijnregulatie blijft het systeem zichzelf versterken – mogelijk zie ik dat bij patiënten terug." Hartslagfrequentie lijkt sowieso een goed onderzoeksbaken. Het ziet er namelijk naar uit dat mensen met nauwelijks variatie in hartslagfrequentie, gevoeliger zijn voor hart- en vaatziekten en depressie. Als Penninx dat kan bevestigen, heeft ze een nieuwe handgreep voor therapie beet. (KP)

Brenda Penninx combineert klinisch onderzoek met interviews.